

Μητροπολίτης Τσερκάσι και Κάνεφ Θεοδόσιος: «Η παγκόσμια κοινότητα έρχεται να υπερασπισθεί την Εκκλησία μας»

Στις 19 Δεκεμβρίου 2023, όπως είναι γνωστό, ομάδα ιεραρχών και κληρικών διαφόρων κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών σε συνεργασία με μερικές οργανώσεις προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι οποίες έχουν συμβουλευτικό καθεστώς παρά τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, υπέγραψαν συμφωνία για τη σύσταση του Διεθνούς Συλλόγου Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Η Εκκλησία κατά της ξενοφοβίας και των θρησκευτικών διακρίσεων». Η είδηση για αυτό το σπουδαίο γεγονός για την παγκόσμια ημερήσια διάταξη της προστασίας των ανθρωπίνων, καθώς και των θρησκευτικών δικαιωμάτων, κοινοποιήθηκε από τη Λέσχη Τύπου της Γενεύης. Ανταποκριτής της διαδικτυακής πύλης «Πραβοσλάβναγια ζιζν» («Ορθόδοξη ζωή») συζήτησε με τον πρωτοστάτη της δημιουργίας και συμπρόεδρο αυτού του συλλόγου μητροπολίτη Τσερκάσι και Κάνεφ Θεοδόσιο Σνιγκιριόφ.

– Σεβασμιώτατε, από κοινού με άλλους ιεράρχες τοπικών Εκκλησιών αναλάβατε την πρωτοβουλία ιδρύσεως του Διεθνούς Συλλόγου Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Η Εκκλησία κατά της ξενοφοβίας και των θρησκευτικών διακρίσεων». Είναι γνωστό ότι ο σύλλογος συστάθηκε με βασικό σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων των ορθοδόξων χριστιανών στην Ουκρανία. Αλλά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι

πιστοί δεν υφίστανται μόνον στην Ουκρανία. Πείτε μας παρακαλώ, σε τι συνίστανται οι προοπτικές δραστηριότητας αυτού του νέου διεθνούς φορέα προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ποιος ο κεντρικός στόχος της;

- Η ανάγκη για την νομική υπεράσπιση των συμφερόντων των ορθοδόξων πιστών σε διεθνές επίπεδο έχει προ πολλού ωριμάσει, καθότι υπάρχουν στον κόσμο δομές, οι οποίες επί δεκαετίες προωθούν μια ημερήσια διάταξη αντίθετη με τον χριστιανισμό. Ειδικότερα το λεγόμενο «δικαίωμα στην έκτρωση», «τα δικαιώματα του ΛΟΑΤΚΙ κινήματος», «το δικαίωμα στην ευθανασία» κ.ο.κ. Αυτά τα κινήματα στην ουσία δεν ασχολούνται με την «προστασία των δικαιωμάτων» των φορέων αυτών των ιδεών, αλλά με την επιθετική επιβολή αυτής της ημερήσιας διατάξεως στους γύρω ανθρώπους. Υπό τον μανδύα της «προστασίας των δικαιωμάτων» παρακολουθούμε έναν ανοικτό πόλεμο κατά των χριστιανικών αξιών, αλλά και κατά των παραδοσιακών αξιών ενός υγιούς ανθρώπου εν γένει. Αυτή η επίθεση σε διάφορες χώρες ολοένα και περισσότερο γεννά κάθε λογής απαγορεύσεις και περιορισμούς για τους χριστιανούς ως προς την ελεύθερη έκφραση των θρησκευτικών πεποιθήσεών τους, τη μαρτυρία της πίστεώς τους. Και όλα αυτά συμβαίνουν μπροστά στα μάτια μας τις τελευταίες αρκετές δεκαετίες. Και όσο προχωρούμε, προσλαμβάνουν όλο και σκληρότερες και πιο αδιάλλακτες μορφές.

Παράλληλα με αυτά τα προβλήματα υπάρχει και η απαράδεκτη από την άποψη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συμπεριφορά ενίων πολιτικών ομάδων σειράς χωρών, οι οποίες χρησιμοποιώντας την εξουσία, που απέκτησαν, προσπαθούν να εμπλακούν στα θρησκευτικά ζητήματα. Έτσι λ.χ. συνέβη στο Μαυροβούνιο, όπου οι πολιτικοί, που επιτέθηκαν στην Εκκλησία, στο τέλος έχασαν την εξουσία. Τώρα, δυστυχώς, παρόμοια διαδικασία συμβαίνει σε μας, στην Ουκρανία. Επομένως, είναι άκρως απαραίτητο να διεξάγεται σε διεθνές επίπεδο πρακτικό έργο για την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των θρησκευομένων ανθρώπων και μάλιστα σε διάφορες χώρες και προς ποικίλες κατευθύνσεις.

- Στο δελτίο Τύπου του συλλόγου αναφέρονται οι μη κυβερνητικές οργανώσεις με συμβουλευτικό καθεστώς παρά τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, οι οποίες συμμετείχαν στη δημιουργία αυτού του φορέα υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ποιο είναι το πεδίο δράσεως αυτών των οργανώσεων;

- Επί του παρόντος στο σύλλογό μας εντάχθηκαν ήδη επαγγελματικές οργανώσεις προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δικηγόροι, οι οποίοι ειδικεύονται στο διεθνές δίκαιο και τα ανθρώπινα δικαιώματα, πρακτορεία ειδήσεων και δημοσίων σχέσεων, πράγμα, που θα επιτρέψει στον σύλλογο να εργαστεί σε όλα τα διεθνή φόρα, όπως ο ΟΗΕ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρώπης, οι επιτροπές και υποεπιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ταυτόχρονα, ο σύλλογός μας σχεδιάζει να εργαστεί τόσο νομικά, δηλαδή να καταθέτει καταγγελίες στους διεθνείς θεσμούς, όσο και να εξασφαλίζει προσωπικές επαφές με αξιωματούχους, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να επηρεάζουν τις κοινωνικές διαδικασίες.

Αντιλαμβανόμαστε τη σημασία του έργου με τα ΜΜΕ, γι' αυτό και πρώτη δημόσια κίνησή μας ήταν η οργάνωση της συνεχούς πληροφόρησης των διεθνών ΜΜΕ για τα προβλήματα των ορθοδόξων χριστιανών στην Ουκρανία. Αυτό το έργο υλοποιείται μεταξύ άλλων και μέσω της Λέσχης Τύπου Γενεύης, καθώς και μέσω άλλων διαύλων. Λ.χ. σειρά μετεχόντων στο σύλλογό μας έχουν καταχωρηθεί στον κατάλογο με τους λομππίστες της Ευρωπαϊκής Ενώσεως Transparency Register και διαθέτουν σχετική πείρα διεθνούς δραστηριότητας εντός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Μέσω των μελών μας στις ΗΠΑ προγραμματίζουμε να συνεργασθούμε με γεροϋσιαστές και τα μέλη του Κογκρέσου των ΗΠΑ, να πραγματοποιήσουμε επαφές με τα υπουργεία της κυβερνήσεως των ΗΠΑ, που είναι αρμόδια για τα θρησκευτικά ζητήματα και τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και με τις φορείς, που είναι εγκατεστημένοι στην έδρα του ΟΗΕ στη Νέα Υόρκη.

– Σεβασμιώτατε, υπάρχει δυνατότητα το πρόγραμμα του Διεθνούς Συλλόγου Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Η Εκκλησία κατά της ξενοφοβίας και των θρησκευτικών διακρίσεων» να χρησιμοποιηθεί επί τόπου, στις ενορίες, τις μονές για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων και των θρησκευτικών ελευθεριών τους; Μπορεί ένας απλός ιερέας ή λαϊκός να γίνει μέλος του; Ή μήπως χρειάζεται κάποιο συγκεκριμένο νομικό καθεστώς;

– Ο σύλλογος προβλέπει τη δυνατότητα ευρείας συμμετοχής σε αυτόν, τόσο των θρησκευομένων: λαϊκών, κληρικών, ιεραρχών, όσο και των επαγγελματιών από διάφορους τομείς, οι οποίοι μπορεί να είναι δικηγόροι, δημοσιογράφοι, επιστήμονες, που θα ήθελαν να υπερασπιστούν την πίστη τους και να βοηθήσουν τα θύματα, που υποφέρουν από την αδικία και την αυθαιρεσία σε διάφορες χώρες. Οι θύρες μας είναι ανοικτές για τους ανθρώπους καλής θελήσεως και των παραδοσιακών αξιών της ζωής, για όσους έχουν επίγνωση των σημερινών δεινών έναντι της ελευθερίας του θρησκεύεσθαι στην Ουκρανία και την επερχόμενη αντιχριστιανική καταιγίδα στον κόσμο.

Η συμμετοχή στον σύλλογο προγραμματίζεται να είναι πολυεπίπεδη. Κατά το προσεχές μέλλον μερικοί γνωστοί ιεράρχες από το εξωτερικό προτίθενται να ενταχθούν ως μέλη στο Συντονιστικό Συμβούλιο του Διεθνούς Συλλόγου Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Η Εκκλησία κατά της ξενοφοβίας και των θρησκευτικών διακρίσεων». Αλλά, εκτός του Συντονιστικού Συμβουλίου, στον σύλλογο βεβαίως προβλέπονται και άλλες μορφές συμμετοχής, μεταξύ άλλων και για κληρικούς. Σε αντιδιαστολή από τον τομέα νομικής και διπλωματικής διεθνούς εργασίας, οι οποίες έχουν ήδη αναπτυχθεί και λειτουργούν αποτελεσματικά, ο τομέας προσέλκυσης σε αυτό το έργο ευρύτερων στρωμάτων και μελών ευρίσκεται αυτή τη στιγμή στο στάδιο της προετοιμασίας. Δεν μπορούμε τώρα να πούμε τα πάντα γι' αυτό. Αλλά προσευχόμαστε και ελπίζουμε πολύ ότι με την ευλογία και τη βοήθειά του ο Κύριος θα οικονομήσει την πρωτοβουλία των τέκνων Του προς το καλό.

– Πείτε μας, υπάρχει σήμερα κάποια αντίδραση της διεθνούς κοινότητας στις προγραμματικές κατευθύνσεις δραστηριότητας του νέου Συλλόγου προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή μήπως είναι πρόωρο να μιλήσουμε τώρα γι' αυτό; Πώς το έργο του μπορεί να επηρεάσει τη θέση της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας;

- Είναι γεγονός ότι το έργο για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των πιστών από τους μετέχοντες στο Σύλλογο προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων διεξάγεται εδώ και αρκετό χρόνο. Η υπογραφή της συμφωνίας στις 19 Δεκεμβρίου κατέστη απλώς ένα διεθνές εμβληματικό γεγονός, το οποίο κατέγραψε το status quo και το δημοσιοποίησε. Οι μετέχοντες στο σύλλογο μέχρι σήμερα έχουν ήδη κάνει μια ευρεία δουλειά σε διεθνές επίπεδο κι έχουν σημαντικές επαφές σε διάφορες χώρες. Λ.χ., συντόνισαν το έργο τους με τη διεθνή νομική εταιρεία «Άμστερνταμ και εταίροι», ενώ οι δυνατότητες της οργανώσεως προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων Public Advocacy, που συμμετέχει στον Σύλλογο και εδώ και χρόνια ασχολείται με τα προβλήματα της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας μας επέτρεψαν να συνάψουμε μια αποτελεσματική συνεργασία με το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, τη Διεθνή Αρμοστεία για τα ανθρώπινα δικαιώματα του ΟΗΕ, τους ειδικούς εισηγητές και τις επιτροπές, που μπορούν να λαμβάνουν νομικής ισχύος αποφάσεις επί διαφορών, των οποίων τα εμπλεκόμενα μέρη είναι κράτη, που παραβιάζουν τα δικαιώματα των πιστών.

Πρέπει να επισημανθεί ότι το εντατικό έργο για την προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια του 2023 οδήγησε στο ότι τα προβλήματα των πιστών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας κατέστησαν ξεχωριστό σημείο της ημερήσιας διατάξεως, εμφανίσθηκαν πολλά δημοσιεύματα στο διεθνή Τύπο, πολλά λέχθηκαν στον ΟΗΕ για τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων των θρησκευομένων, προέκυψε μια δημόσια συζήτηση στην πολιτική σκηνή των ΗΠΑ. Τούτο επιβεβαιώνει ότι έχει ήδη εξασφαλισθεί ένα ορισμένο αισθητό αποτέλεσμα αυτού του έργου.

Την ίδια στιγμή δεν μπορούμε παρά να στρέψουμε την προσοχή μας στο γεγονός ότι αυτές οι παραβιάσεις των δικαιωμάτων των θρησκευομένων της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας όπως οι καταλήψεις ιερών ναών, οι απόπειρες να υιοθετηθεί ο νόμος «περί απαγορεύσεως της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας», οι αποφάσεις των οργάνων τοπικής αυτοδιοίκησης για την αφαίρεση οικοπέδων, οι συνεχιζόμενες ποινικές διώξεις ιεραρχών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας προκαλούν ήδη σφοδρή διεθνή κριτική, μέρος της οποίας εξήλθε και στα κεντρικά ΜΜΕ, ακόμη και στο πεδίο της πολιτικής αντιπαράθεσης στο εξωτερικό. Επομένως, από την άποψη της απλής επαρκούς λογικής και προς το συμφέρον της ηγεσίας της χώρας μας είναι η αφαίρεση του ζητήματος της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας από την κεντρική πολιτική ημερήσια διάταξη και η συγκέντρωση στα πιο επίκαιρα για την Ουκρανία ζητήματα. Και δεν χάνουμε την ελπίδα ότι η κυβέρνησή μας θα αλλάξει τη στάση της έναντι της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας και θα βρει εντός της τη δύναμη να τερματίσει εκείνες τις αυθαιρεσίες και παρανομίες που διαπράττονται στην ουκρανική κοινωνία έναντι των πιστών της ομολογίας μας.

Ωστόσο, παρ' όλες τις προκλήσεις και δυσκολίες, θα συνεχίσουμε το έργο αυτό, θα προσελκύουμε νέους εταίρους, αγκαλιάζοντας μεταξύ άλλων τα προβλήματα των παραβιάσεων των δικαιωμάτων των θρησκευομένων σε διάφορες χώρες, εμπλέκοντας στο έργο αυτό τόσο τις κατά τόπους Εκκλησίες, όσο και εκπροσώπους των επαγγελματικών κλάδων από τον νομικό, επιστημονικό, εκπαιδευτικό, επικοινωνιακό τομέα, καθώς και κοινωνικούς παράγοντες από διάφορες χώρες, οι οποίοι ενδιαφέρονται για την επίλυση των προβλημάτων των συμπολιτών τους.

- Σεβασμιώτατε, οι πιστοί της Ουκρανίας, αλλά και όχι μόνον, με χαρά ενημερώθηκαν

για την τελευταία απόφαση του δικαστηρίου Τσερκάσι σχετικά με την αλλαγή του περιοριστικού μέτρου εναντίον σας από κατ' οίκον περιορισμό επί 24ώρου βάσεως σε νυχτερινή κράτηση κατ' οίκον. Τώρα έχετε πάλι τη δυνατότητα να τελείτε δημόσια ιερές ακολουθίες και να ποιμαίνετε πλήρως την εκκλησιαστική σας επαρχία κατά τη διάρκεια της ημέρας. Μήπως τούτο μαρτυρά κάποιες θετικές τάσεις στις δικαστικές διαδικασίες έναντι των κληρικών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας;

- Είναι προς το παρόν μάλλον πρόωρο να μιλάμε για κάποιες τάσεις. Για να σχηματισθεί μια τάση χρειάζονται κι άλλα παρόμοια γεγονότα, χρειάζεται κάποια καλή δυναμική σε άλλες διαδικασίες. Προς το παρόν αυτή δεν υπάρχει. Φρονώ ότι εν προκειμένω μπορούμε να μιλήσουμε μόνον για το θάρρος και την ευπρέπεια ενός συγκεκριμένου δικαστή, ο οποίος έλαβε μια δίκαιη απόφαση εντός του πλαισίου του νόμου και των αρμοδιοτήτων του. Γιατί όμως ευπρέπεια; Διότι τώρα όλοι εμείς, τόσο οι δικαστές, όσο και οι «υπόδικοι» βιώνουμε την ατμόσφαιρα μιας πρωτοφανούς επικοινωνιακής πιέσεως. Πιέσεως στον ορθό λόγο. Βιώνουμε μια ατμόσφαιρα, όπου ακόμη και μια απλή μη επιθετική στάση έναντι των ετεροφρονούντων και πολύ περισσότερο, έναντι των εκπροσώπων της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, είναι κατακριτέα. Τούτο, βεβαίως, δεν είναι κανονικό, ούτε από την άποψη του Συντάγματος, αλλά ούτε από ηθικής απόψεως, αλλά έτσι έχουν τα πράγματα. Το να μείνει κανείς έντιμος άνθρωπος σε μια τέτοια ατμόσφαιρα δεν είναι καθόλου εύκολο.

- Ολοκληρώνεται η νηστεία των Χριστουγέννων, άρχισε το νέο έτος 2024, έρχεται η μεγάλη εορτή των Χριστουγέννων. Τι αναμένετε περισσότερο από όλα το ερχόμενο νέο έτος και τι θα ευχόσασταν στο αναγνωστικό κοινό και σε όλους τους πιστούς της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας αυτές τις ημέρες πριν από τα Χριστούγεννα;

- Αναμένω κατά το ερχόμενο νέο έτος και εύχομαι σε όλους τους αναγνώστες της διαδικτυακής πύλης «Πραβοσλάβναγια ζιζν» («Ορθόδοξη ζωή») ένα μεγάλο Θείο δώρο: τη λήξη του πολέμου. Επίσης, εύχομαι η ολοκλήρωση του πολέμου να μη φέρει μαζί της μια απέραντη θλίψη και ένα ανίατο μίσος, αλλά τουναντίον μια ελπίδα για μόνιμη ειρήνη του Θεού και την αυγή της αγάπης Του, που συγχωρεί τα πάντα. Προκειμένου η προσευχή των ανθρώπων, οι οποίοι θα επιβιώσουν του πολέμου, να είναι ήσυχη, φωτεινή και ευχαριστήρια. Να απουσιάζει από αυτή την προσευχή κάθε σκοτάδι, κάθε ακαθαρσία και κακία. Να είναι πλήρης από εμπιστοσύνη για την Πρόνοια του Θεού, γαλήνη της καρδιάς και ευγνωμοσύνη στον Θεό. Μόνον τότε εκατοντάδες χιλιάδες αθών θυμάτων αυτού του πολέμου θα μπορέσουν να βρουν αιώνια ανάπαυση. Μόνον σ' αυτή την περίπτωση θα μπορέσουμε να αρχίσουμε να ζούμε από μια νέα σελίδα, κάτω από τον ειρηνικό ουρανό, ώστε η φρίκη του πολέμου να μην επαναληφθούν πλέον ποτέ στη ζωή μας.

Με τον μητροπολίτη Θεοδόσιο συζήτησε

(παραμονές των Χριστουγέννων με το παλαιό) ο διάκονος Σέργιος Γκερούκ

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/91242/>